

TANÍTVÁNYBÓL MESTER a mezőhegyesi lovarda homokján

„Szeretném, hogy Mezőhegyes valamelyik szép parkjában állítsunk egy lovas- vagy lószobrot. Úgy érzem, ezzel tartozunk a mezőhegyesi lónak. A világon minden történelmi lovashelyen van lószobor, ideje, hogy Mezőhegyesen is legyen” – mondja Sovák Péter, aki versenyzői és edzői lehetőségek okán többször is dolgozott más lovasközpontokban, lovardákban, mégis mindig visszatért a mezőhegyesi ménésbe, szülőföldjére.

„Itt születtem, a Kozma Ferenc 15-ben. Édesapám még most is itt él a régi házban. A lovardához közel volt az óvoda, így korán kapcsolatba kerültem a lovakkal. Erre az időszakra esnek első, lóval kapcsolatos emlékeim. Édesanyám 9 évesen vezetett be először ezen az ajtón, ahol mi is bejöttünk, ebbe a csodálatos fedeles lovardába, amely jelenleg a Nemzeti Ménésbirtok és Tangazdaság központjában a régi ménésudvarban áll.”

Sovák Péter életének lényegét úgy foglathatnám össze, lovakkal és lovasokkal való foglalkozás, és visszatérés a mezőhegyesi ménésbe. „Magyar Imre ültetett először lóra, itt ebben a fedelesben 1964-ben, majd Máchánszky Gyula mesteredző indí-

totta el sportpályafutásomat 1966-ban, és már a következő évben versenyeztem is. Az általános iskola is szinte itt volt a ménés területén, az órák közötti szünetekben is láttam, hogy a lovardában dolgoztak a lovasok, alig vártam, hogy vége legyen a tanításnak, és már indultam is az istállóba. A középiskola alatt is már belovaglóként dolgoztam.” A sorkatonai szolgálatot a Budapesti Honvéd lovardájában töltötte, aztán visszatért Mezőhegyesre. Az 1980-as olimpia után a military szakág igen népszerű és támogatott lett. Több kollégájával együtt az Enyingi Állami Gazdaság Sáripusztai Ménésébe hívták militarylovasnak. 1981-től a Határőr Dózsa kiskunhalasi lovasiskolájában dolgozott, mint belovagló és lovas kiképző sza-

kasparancsnok. Kiskunhalason születtek a gyermekei. „Nagyon szép éveket töltöttünk itt, mindig szeretettel gondolunk családunkkal a barátokra és lovaskollégákra.”

1986-tól megbízták a Mezőhegyesi Sportlovat Tenyésztő Gazdasági Társaság törzskönyvi felügyelőjének, és újra visszatért Mezőhegyesre. Közben elvállalta a mezőhegyesi díjugratók edzését is. Ebben az időszakban kezdődtek edzői pályafutásának sikerei.

PÉLDAKÉPEK ÉS TÁMOGATÓK

Mindannyiunk életében vannak olyan emberek, akik meghatározó, egész életünkre szóló hatással voltak, vannak ránk. „Ezek a mezőhegyesi ménés nagy öregei. Sze-

rencsémre számos olyan szakemberrel dolgozhattam már gyermekként, akik az öröknyitábori örökséget tovább tudták adni nekünk. Ezek közül is kiemelkedtek Magyar Imre és Máchányszky Gyula mesterek és az ő tanítványaik, az én későbbi kollégáim: Kruzsic József, Kovács János, Balogi András, Kiss István. Tőlük tanultam meg, hogy a lovaglás, lóidomítás lényege a technikai tudáson túl a rendszeresség, a fegyelem és az alázat. Nekik mindig első volt a ló, és ez a hozzáállás belénk nevelődött. Lovaspályafutásom során sikerült hosszabb időket együtt töltenem a munkában Sáripusztán Monspart Gáborral, Szabados Gyulával, Hirling Józseffel, dr. Kollár Kornéllal, Hargitai Mátyással. Ők is a szemléletükkel, lovastudásukkal mindannyian hozzájárultak az eredményeimhez. Köszönet és tisztelet nekik.”

Ahogy Sovák Péter mesélte, „családom nélkül igazán nem tudtam volna végigcsinálni. Köszönet szüleimnek, akik támogatnak gyermekkoromban és segítettek versenypályafutásom kezdetén. Feleségemnek, akit a lovasok Böbikének ismernek, hogy kitartott mellettem és segített a nehéz évek alatt, és gyermekeimnek, akik kibírták, hogy az életüket mindig a lovakhoz kellett igazítani. Ők is megtanultak lovagolni, Péter ma is díjugratóedző és versenyző, Anna Spanyolországban él, ahol táncművészként dolgozik, és jelenleg Farkast nevel... Elsőszülött unokámat régi magyar keresztnévvel Farkasnak hívják.”

LÓHOZ KAPCSOLÓDÓ KÉPZÉSEK

„A mezőhegyesi lovas szakképzés beindítását pályafutásom egyik legnagyobb sikereként élem meg. Mióta edző vagyok, azóta törekedtem arra, hogy iskolarendszerben kellene képezni a lovas szakembereket Mezőhegyesen. Tíz évvel ezelőtt három fővel kezdtük a képzést – kinevetek bennünket. Ma közel nyolcvan fővel folyik a képzés. 2019. december 27-ével hivatalosan nyugdíjba vonultam, de továbbra is aktívan részt veszek a képzésben, míg erőm engedi. Akiket itt lát most a lovardában, mindenki az én tanítványom, az edzőtől a belovaglóig” – mondja büszkén, majd folytatja. „Nekünk, idősebb lovas szakembereknek az egyik legfontosabb feladatunk, hogy amit kaptunk az

1. A lovarda, ahol minden elkezdődött | 2. Nyugodtan mondhatjuk, Sovák Péter és a ménésbirtok kapcsolata egy nagy szerelem

elődjektől, azt legjobb tudásunk szerint szeretettel, alázattal át is adjuk a következő generációknak, és ha ez iskolarendszerben lehetséges, akkor szerintem biztosabb a tudás öröklődése. A Nemzeti Lovas Program egyik legfontosabb célja az oktatás-nevelés fejlesztése. Ahol lehetséges és megvannak a feltételek, el kell indítani az általános iskolai lovasoktatást! Ennek számos működő példáját látjuk Európában. Sok lovarda, lovasiskola régóta vár erre a lehetőségre, sokaknak ez a túlélését is jelentené, mások a továbblépés esélyét kapnák meg. A gyermekek lovasképzése a kötelező testnevelés keretein belül óriási előrelépés lenne a következő lovasnemzedék utánpótlásának növekedésére, és biztosí-

FOTÓ: CSATLÓS NORBERT

taná az előképzettséggel rendelkező hallgatók felvételét a mezőhegyesi Kozma Ferenc Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégiumba, ahol lovász, belovagló és patkolókovács szakmát tudnak tanulni.

A szervezett lovasképzés feltétele a megfelelő minőségű és mennyiségű lóállomány. Az őshonos lófajták hasznosításának egyik komoly lehetősége a lovasiskolákban az iskoláló-utánpótlás folyamatos biztosítása. Mezőhegyesen a Nemzeti Ménésbirtok és Tangazdaság által tenyésztett őshonos lófajták, a gidrán, a nóniusz és a Furioso-North Star fajták szelektója és kipróbálása után megmaradt, nagyobb sportteljesítményre nem alkalmas egyedeket iskolalóként lehet használni vagy értékesíteni kell.”

„Úgy érzem, hogy az itt eltöltött évek számomra biztosították a lóhoz és a szakmához való állandó szoros kötődésemet. Az elvégzett munkáim eredményei és a megszerzett tapasztalatok, tudásom a tanítványaim által továbbra is fennmaradnak és működnek. Még egyszer köszönet mindenkinek, akikkel együtt dolgozhattam, és hála a mestereknek. Amíg erőmből telik, addig találkozunk az iskolában, edzéseken és a versenypályán.”

HBA